

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 stycznia 2022 r.

Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: sędzia Anna Jawień

Protokolant: starszy protokolant sądowy Ilona Tryczyńska

po rozpoznaniu w dniu 11 stycznia 2022 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa [REDACTED] i [REDACTED]

przeciwko Bankowi Millennium spółka akcyjna z siedzibą w Warszawie

o zapłatę

- I. zasądza od strony pozwanej Banku Millennium spółka akcyjna w Warszawie na rzecz powodów [REDACTED] i [REDACTED] do ich niepodzielnej ręki kwotę 49 670,01 zł (czterdzieści dziewięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt złotych 01/100) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 listopada 2019 roku do dnia zapłaty;
- II. zasądza od strony pozwanej Banku Millennium spółka akcyjna w Warszawie na rzecz powodów [REDACTED] i [REDACTED] do ich niepodzielnej ręki kwotę 4617 zł (cztery tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Uzasadnienie

wyroku z dnia 11 stycznia 2022 r.

Powodowie wniesli o zasądzenie na ich rzecz do niepodzielnej ręki od strony pozwanej kwoty 49 670,01 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 28 listopada 2019 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów postępowania. W uzasadnieniu wskazali, że w dniu 20 kwietnia 2006 r. zawarli umowę kredytu na sfinansowanie budowy domu. Kredyt miał być indeksowany do CHF. Powodowie zarzucili, że klauzule dotyczące waloryzacji kwoty kredytu oraz zasad rozliczenia spłat kredytowych są abuzywne i nie wiążą stron, ewentualnie że umowa jest nieważna. Podnieśli, że:

- zawarli umowę jako konsumenci,
- umowa została zawarta z wykorzystaniem wzorca umownego i postanowienia te nie były negocjowane,
- postanowienia nie dotyczą głównego świadczenia, a nawet gdyby przyjąć, że związane są z głównym świadczeniem zostały sformułowane niejednoznacznie, a zatem możliwe jest ich badanie pod kątem abuzywności,
- postanowienia kształtują prawa i obowiązki stron w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając interes powodów – umowa nie zawiera żadnych kryteriów kształtowania kursu, według którego przeliczane było saldo kredytu i wysokość rat. Bank ma zatem prawo do jednostronnego i dowolnego kształtowania wysokości zobowiązania powodów. Koszty związane z zawarciem umowy były w związku z tym niemożliwe do przewidzenia,
- oceny abuzywności postanowień umownych należy dokonywać z uwzględnieniem okoliczności związanych z zawarciem umowy, a nie jej wykonywaniem. Nie ma zatem znaczenia w jaki sposób umowa była wykonywana, a istotne jest w jaki sposób mogła być wykonywana,
- odsetki naliczane były nie od kwoty wykorzystanego kredytu ale od kwoty stanowiącej iloczyn wyliczonego technicznie salda kredytu wyrażonego w CHF i kursu sprzedaży z dnia spłaty raty, co stanowi naruszenie art. 69 ust 1 prawa bankowego, zgodnie z którym odsetki powinny być naliczane od kwoty wykorzystanego kredytu.

Powodowie zarzucili, że abuzywnych klauzul nie można zastąpić innymi klauzulami, a zatem należy przyjąć, że bank udzieli stronie powodowej kredytu złotowego oprocentowanego według zasad określonych w umowie tj. w oparciu o stopę referencyjną

LIBOR. Raty kredytowe obliczone przy tym założeniu są niższe, a zatem powodom przysługuje zwrot nienależnie spełnionego świadczenia. Powodowie podnieśli, że w orzecznictwie prezentowane jest również stanowisko, że nie jest możliwe istnienie umowy kredytu udzielonego w walucie polskiej, w której stawka procentowa byłaby oparta o stopę referencyjną Libor. W tym wypadku umowa kredytu byłaby nieważna. Powodowie podkreślili, że w pełni akceptują taki skutek. Wskazali, że:

- umowa nie została skutecznie zawarta gdyż w umowie nie zostały określone główne świadczenia stron – umowa nie określała sposobu wyliczenia salda kredytu i powodowie nie byli w stanie określić całkowitego kosztu kredytu,
- umowa jest nieważna również wobec naruszenia art. 69 prawa bankowego gdyż nie określa kwoty kredytu rozumianej jako wysokość zadłużenia strony powodowej (saldo kredytu). Nie zostały określone też zasady spłaty kredytu gdyż nie zostało wskazane w jaki sposób bank będzie ustalał kursy w tabelach, które miały zastosowanie do spłat rat kredytowych w PLN. Nie została też określona wysokość rat kredytu gdyż wysokość ta była zależna od kursu przyjętego przez pozwanego do przeliczenia rat. Nie została również określona wysokość oprocentowania gdyż spread w istocie powiększał oprocentowanie,
- powodowie nie zostali poinformowani o ryzyku kursowym, w szczególności o możliwych skutkach ekonomicznych wynikających dla powodów z kursu CHF/PLN, nie zostały okazane żadne symulacje, a doradca zapewniał powodów że przedmiotowy kredyt jest dla nich najkorzystniejszy.

Powodowie podnieśli, że kwota dochodzona pozwem stanowi nadpłatę przy założeniu obliczenia rat w oparciu o stopę referencyjną LIBOR. Natomiast w przypadku przyjęcia nieważności umowy całe świadczenie uiszczone przez powodów było nienależne. W okresie od dnia 11 stycznia 2010 r. do dnia 11 października 2019 r. powodowie uiszcili kwotę 153 173,12 zł, a zatem przysługuje im roszczenie o zwrot kwoty objętej pozwem, jako część przysługujących im od strony pozwanej należności.

Ostatecznie powodowie wskazali, że w pierwszej kolejności zarzucają nieważność umowy i kwoty żądanej pozwem dochodzą tytułem zwrotu części świadczenia uiszczonego na podstawie umowy.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów. Zarzuciła:

- kwestionowane postanowienia umowne nie są abuzywne, zostały sformułowane w sposób jasny, precyzyjny i niebudzący wątpliwości,

- zostały dopełnione obowiązki informacyjne wobec powodów, powodowie zostali poinformowani o ryzyku walutowym i wpływie ryzyka kursowego na wysokość raty oraz zadłużenia, otrzymali szczegółowe informacje przedstawiające ryzyko walutowe i potwierdzili, że mają świadomość ryzyka kursowego,
- powodowie mieli wpływ na treść umowy i indywidualnie negocjowali warunki kredytu, wzorzec umowy był na tyle ogólny, że mógł służyć zarówno do zawarcia umowy kredytu złotówkowego jak i walutowego indeksowanego kursem waluty CHF, a zatem postanowienia umowy w tym zakresie wymagały indywidualnego uzgodnienia, w tym postanowienia dotyczące przeliczenia kwoty kredytu po kursie kupna CHF w Banku oraz przeliczenia kwot rat spłaty kredytu po kursie sprzedaży,
- powodowie mieli możliwość przeanalizowania treści umowy i regulaminu i porównania oferty strony pozwanej z ofertami innych banków i świadomie zdecydowali się na kredyt indeksowany do CHF uznając to rozwiązanie za najkorzystniejsze,
- kursy walut nie były ustalane w sposób dowolny przez stronę pozwaną, były kursami rynkowymi,
- bank posiadał rzeczywiste środki we frankach szwajcarskich, kredyt finansowany był w drodze transakcji SWAP, a zatem bezzasadny był zarzut o wirtualnym charakterze wymiany walutowej,
- wyeliminowanie klauzul indeksacyjnych byłoby sprzeczne z zasadami współzycia społecznego gdyż bank udzielając kredytu indeksowanego zaciągnął własne zobowiązanie i w związku z pozyskaniem udostępnionych powodom środków poniósł koszty,
- gdyby kredyt został udzielony w PLN to raty kredytu i odsetki przez dłuższy czas byłyby wyższe niż płacone przez powodów w CHF,
- powodowie zakwestionowali postanowienia umowy dopiero po znacznym umocnieniu się kursu franka szwajcarskiego wobec złotówki co wskazuje, że w rzeczywistości intencją powodów jest uniknięcie negatywnych skutków zmiany kursu CHF. Żądanie powodów jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego,
- powodowie od początku mieli możliwość spłaty kredytu bezpośrednio w walucie kredytu nie ponosząc z tego tytułu żadnych dodatkowych kosztów (§8 ust 4 regulaminu),
- ustawa antyspreadowa uchyliła abuzywność postanowień kwestionowanych przez powodów. W art. 69 ustawy wprost wskazano, że w przypadku kredytów zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy ustawa znajduje zastosowanie do niespłaconej części kredytu i bank ma obowiązek dokonania bezpłatnie stosownej zmiany umowy. Celem ustawodawcy

było zatem utrzymanie w mocy wcześniej zawartych umów i wprowadzenie do nich stosowanych postanowień na przyszłość,

- umowa nie jest sprzeczna z art. 69 prawa bankowego. Przepis ten zawiera obowiązek określenia kwoty kredytu ale nie wyklucza aby kwota ta została poddana indeksacji czy denominacji. Zasada i sposób indeksacji zostały w sposób wystarczający określone w umowie. Została wskazana waluta do której kredyt był indeksowany i zasady określenia sposobu i terminów ustalenia kursu wymiany walut. W umowie wskazano, że zmiany kursów walut mają wpływ na wysokość kwoty zaciągniętego kredytu oraz wysokość raty kapitałowo – odsetkowej,

- niemożliwe jest oszacowanie w dacie zawarcia umowy kwoty, którą kredytobiorca będzie musiał zapłacić ze względu na zmienność stawek referencyjnych, według których oprocentowany jest kredyt, w tym stawki referencyjnej Wibor,

- kwestionowane klauzulę określają główne świadczenia stron - w przypadku kredytów indeksowanych określenie głównych świadczeń stron następuje przy wykorzystaniu klauzul indeksacyjnych. Zostały też określone w sposób jednoznaczny co wyklucza ich kontrole pod kontem abuzywności,

- sam mechanizm indeksacji został dopuszczony przez ustawodawcę i nie może być uznany za abuzywny. Ponadto został indywidualnie uzgodniony z powodami. Sądy uznawały za abuzywne jedynie odwołanie do tabeli walut obcych stosowanych przez bank. Ewentualne usunięcie tych klauzul skutkuje luką odnośnie zasad przeliczenia walut, która to luka może zostać uzupełniona poprzez stosowany w drodze analogi art. 41 prawa wekslowego. Treść stosunku prawnego może zostać uzupełniona też o ustalone zwyczaje, na podstawie art. 56 k.c., a w braku określenia kursu walutowego istnieje zwyczaj przyjmowania kursu rynkowego. Usunięcie tego postanowienia umownego nie oznacza zatem nieważności całej umowy. Sąd powinien ustalić czy kurs stosowany przez bank był kursem rynkowym, a jeżeli nie – przeliczyć zobowiązania po kursie rynkowym. Jako kurs rynkowy nie może być przyjęty średni kurs NBP gdyż po tym kursie nie jest możliwe nabywanie ani zbywanie waluty, a stanowi on tylko pewną uśrednioną teoretyczną wartość. Pozwany podniósł, że istnieje też możliwość zastosowania kursu NBP na podstawie zwyczaju i art. 358 § 2 k.c.,

- niedopuszczalne jest aby w wyniku wyeliminowania abuzywnych postanowień kredyt był traktowany jako kredyt złotowy oprocentowany stawką LIBOR gdyż stanowiłoby to niedopuszczalną zmianę rodzaju umowy,

- kwestionowane postanowienia nie naruszają interesów powodów. Kredyt został oceniony przez powodów jako najkorzystniejszy, podlegał znacznie niższemu oprocentowaniu niż

kredyt w złotych. Wysokość raty kredytu złotówkowego w okresie kilku lat od zawarcia umowy byłaby wyższa. Powodowie od początku mieli możliwość dokonywania spłat rat bezpośrednio we franku szwajcarskim. Kursy walut ustalane były w oparciu o średnią arytmetyczną z ofert kupna i sprzedaży tej waluty oferowanych przez profesjonalnych uczestników rynku walutowego,

- strony zgodnie ustaliły, że wypłata kredytu nastąpi po kursie wskazanym w Tabeli banku,
- postanowienie zawarte w § 8 ust 3 nieobowiązującego już regulaminu zostało zmodyfikowane i w aktualnym regulaminie ma brzmienie niepozwalające na traktowanie go jako abuzywnego gdyż jego treść odpowiada wszystkim wymogom wskazanym w ustawie antyspreadowej,
- roszczenie uległo przedawnieniu. Miesięczne raty stanowiły świadczenie okresowe, które przedawnia się z upływem 3 lat,
- powodowie mieli świadomość sytuacji faktycznej i prawnej i spełnili świadczenie wiedząc, że nie są do niego zobowiązani. Nie mogą zatem żądać jego zwrotu – art. 411 k.c.,
- świadczenie powodów nie było nienależne gdyż znajdowało oparcie w umowie kredytu,
- powodowie nie udowodnili wysokości dochodzonego roszczenia.

W sprawie bezsporne było, że strony zawarły w dniu 20 kwietnia 2006 roku umowę kredytu Millekredyt „DOM”, o treści jak na k.35, do której zastosowanie miał regulamin kredytowania osób fizycznych o treści jak na k.38.

Na podstawie umowy powodowie otrzymali kredyt w wysokości 265.996,38 zł, indeksowany do CHF, po przeliczeniu wypłaconej kwoty zgodnie z kursem kupna CHF według tabeli Kursów Walut obcych obowiązującej w banku Millenium w dniu uruchomienia kredytu lub transzy. Kredyt został udzielony w celu budowy domu metodą gospodarczą oraz spłaty kredytu mieszkaniowego przeznaczonego na nabycie prawa własności do działki budowlanej. Kredyt spłacany miał być w 420 ratach miesięcznych. Kredytobiorca zobowiązał się spłacić kwotę kredytu w CHF w złotych polskich, z zastosowaniem kursu sprzedaży CHF obowiązującego w dniu płatności raty kredytu, zgodnie z Tabelą Kursów Walut Obcych Banku Milenium SA. Spłata kredytu następowała poprzez bezpośrednie potrącenie przez Bank należnych mu kwot z rachunku Kredytobiorcy w Banku.

Kredyt oprocentowany był według zmiennej stopy procentowej. Kredytobiorcy ponosili ryzyko zmian stóp procentowych, co oznaczało to, iż w przypadku wzrostu poziomu stopy referencyjnej oprocentowanie kredytu byłoby wyższe i wzrosłaby wysokość

miesięcznej raty kapitałowo-odsetkowej. Oprocentowanie kredytu wynosiło 2,3992% w stosunku rocznym, co stanowiło sumę stopy referencyjnej LIBOR 3M (CHF) obowiązującej w dniu sporządzenia Umowy oraz marży w wysokości 1,15 p.p stałej w całym okresie kredytowania.

Integralną częścią ww. umowy o kredyt hipoteczny były Regulamin, pełnomocnictwo do wykonywania czynności w imieniu kredytobiorców oraz cennik MilleKredyt DOM hipoteczny/Millepożyczka hipoteczna. Zgodnie z § 8 Regulaminu Kredytowania Osób Fizycznych w Ramach Usług Bankowości Hipotecznej w Banku Millennium S.A. kredyt spłacany jest poprzez obciążanie rachunku wskazanego w umowie kredytu. W przypadku kredytu w walucie obcej kwota raty spłaty obliczona jest według kursu sprzedaży dewiz obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty. W przypadku kredytu w walucie obcej Kredytobiorca może zastrzec w umowie kredytu, iż Bank będzie pobierał ratę spłaty z rachunku w walucie do jakiej kredyt jest indeksowany, o ile ten rachunek jest dostępny w aktualnej ofercie Banku.

Wraz z zawarciem umowy o kredyt hipoteczny kredytobiorcy udzielili pozwanemu Bankowi Millennium S.A. pełnomocnictwa, na mocy którego upoważnili ten Bank do dokonywania w ich imieniu szeregu czynności w okresie obowiązywania umowy o kredyt hipoteczny, w tym m.in. czynności pobierania z ich rachunku bankowego prowadzonego przez bank środków pieniężnych z zaliczeniem ich na spłatę ich wymagalnych zobowiązań z tytułu kredytu, odsetek, prowizji i innych opłat, w przypadku opóźnienia względnie zwłoki ze spłatą tych zobowiązań w wysokości wynikającej z umowy o kredyt hipoteczny.

Umowa została zmieniona Aneksm nr 1/2007 na mocy którego kwota kredytu została powiększona o kwotę 70.000,00 zł i na dzień 30 marca 2007 roku wynosiła 335.996,38 zł. Kredyt był oprocentowany według zmiennej stopie procentowej, opartej na stopie referencyjnej LIBOR 3M (dla CHF), powiększonej o stałą marżę w Banku w wysokości 1.55 p.p.

W okresie obowiązywania przedmiotowej umowy regulamin został zmieniony między innymi poprzez zmianę § 8 pkt 3, który otrzymał brzmienie: „ W przypadku kredytu w walucie obcej kwota raty obliczana jest według aktualnego kursu sprzedaży dewiz dla danej waluty obowiązującego w Tabeli Kursów Walut Obcych Banku w dniu spłaty raty. Tabela Kursów Walut Obcych ustalana jest nie rzadziej niż raz dziennie, na podstawie kwotowań rynkowych poszczególnych par walut przy możliwym odchyleniu dla kursu kupna i kursu sprzedaży nie większym niż 10% od kwotowań rynkowych. Rata była pobierana na koniec

dnia, w którym przypadała płatność. W przypadku, gdy Tabela Kursów Walut Obcych ustalana jest w danym dniu co najmniej 2-krotnie, do ustalenia wysokości raty przyjmowany jest kurs sprzedaży dewiz dla danej waluty najkorzystniejszy dla Kredytobiorcy z kursów obowiązujących w dniu płatności raty.” (k.283).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powodowie zawarli umowę kredytu celem uzyskania środków na budowę domu. Analizowali oferty różnych banków i wybrali ofertę strony pozwanej głównie ze względu na możliwość nadpłaty kredytu bez dodatkowych opłat. Przed zawarciem umowy powód kilkakrotnie spotkał się z pracownikiem banku, który przedstawił mu ofertę kredytu złotówkowego i indeksowanego do CHF. Pracownik określił ofertę kredytu indeksowanego do CHF jako najkorzystniejszą, wymagającą mniejszego wkładu własnego i z niższym oprocentowaniem. Poinformował powodów o ryzyku kursowym, ale równocześnie zapewnił, że frank szwajcarski jest stabilną walutą i ryzyko kursowe jest niskie. Nie informował powodów jak mogą kształtować się ich zobowiązania w przypadku dużego wzrostu kursu franka szwajcarskiego. Powodowie otrzymali formularz informacyjny o ryzyku kursowym, w którym wskazano, że Kredytobiorca narażony jest na ryzyko zmiany kursów walutowych i w związku z tym rata spłaty i wysokość zadłużenia podlega ciągłym wahaniom oraz że należy rozważyć zaciągnięcie długoterminowego kredytu w PLN jako korzystną alternatywę w stosunku do kredytów walutowych, które mimo atrakcyjnych aktualnie warunków cenowych w długim okresie mogą okazać się droższe na skutek wzrostu kursów walutowych. Informacja ta nie była omawiana przez pracownika banku. Pracownik nie wyjaśniał powodom w jaki sposób będzie ustalany kurs franka szwajcarskiego. Nie informował też, że powodowie mogą zastrzec w umowie, że kredyt będzie spłacany bezpośrednio w walucie obcej. Po tym, jak powodowie podjęli decyzję, że kredyt będzie indeksowany do franka szwajcarskiego został przedłożony im gotowy formularz umowy, żadne postanowienia nie były negocjowane.

Powodowie wykorzystali kredyt na budowę domu mieszkalnego. Nie prowadzą działalności gospodarczej. Powód jest informatykiem, a powódka biologiem. Nie zawierali wcześniej kredytu indeksowanego do waluty obcej.

Dowód: zeznania powodów k.547, informacja k.299

Pismem z dnia 6 listopada 2019 r. powodowie wezwali pozwanego do zwrotu wszelkich uiszczonych na podstawie umowy kredytu należności tj. kwoty 155 344,13 zł w terminie 14 dni od otrzymania pisma. Pismo zostało doręczone w dniu 13 listopada 2019 r.

Dowód: pismo k.50

Powodowie do dnia 11 października 2019 r. na poczet umowy wpłacili łącznie kwotę 153 173,12 zł

Dowód: zestawienie k.83

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie powołanych dokumentów i zeznań powodów. Sąd uznał w całości za wiarygodne zeznania powodów – były spójne, logiczne i w bezpośrednim odbiorze szczerze.

Sąd pominął dowód z zeznań świadka [REDAKOWANE]. Niektóre fakty, na które został zawnioskowany były bezsporne (udzielenie kredytu w CHF), a w pozostałe nie były istotne dla rozstrzygnięcia (system zabezpieczeń, przyczyny powiązania oprocentowania ze stawką LIBOR, sposób księgowania kredytów i prezentowania kredytu w sprawozdaniach banku, a także sposób ustalenia kursu kupna i sprzedaży w banku).

Wobec przyjęcia, że nie jest możliwe przyjęcie innego kursu niż wskazany w umowie oraz że kredyt nie może być traktowany jako kredyt złotowy oprocentowany stawką LIBOR Sąd pominął dowód z opinii biegłego zgłoszony na okoliczność wysokości zobowiązania powodów przy przyjęciu innego kursu walut oraz według oprocentowania stawką LIBOR.

Sąd pominął dowód z opinii biegłego wnioskowany na fakty opisane w pkt 6 odpowiedzi na pozew gdyż nie były istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c.).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

W niniejszej sprawie powodowie zawarli umowę kredytu jako konsumenci. Postanowienia umowy w zakresie sposobu ustalenia kursu, według którego następuje

przeliczenie wysokości rat kapitałowo- odsetkowych nie były z powodami uzgodnione indywidualnie. Nieuzgodnione indywidualnie są bowiem te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. Należy zaznaczyć, że nie ma tu żadnego znaczenia czy powodowie zapoznali się z postanowieniami umowy. Istotne jest jedynie czy postanowienia te były indywidualnie uzgodnione, a zatem czy były przedmiotem negocjacji i ustaleń i czy powodowie mieli na nie rzeczywisty wpływ. Z ustalonego stanu faktycznego jednoznacznie wynika, że powodom po wybraniu przez nich opcji kredytu indeksowanego do waluty obcej została przedstawiona gotowa umowa i powodowie nie mieli wpływu na jej postanowienia, nie były one negocjowane i nie były przedmiotem ustaleń i rozmów. Należy też zaznaczyć, że zgodnie z art. 385¹ § 4 k.c. ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywał na pozwanym, a strona pozwana okoliczności tych nie wykazała.

W orzecznictwie podnosi się, że postanowienia zawierające uprawnienie banku do przeliczania świadczenia przy uwzględnieniu kursu ustalonego jednostronnie przez bank w dacie wymagalności świadczenia będą kwalifikowane jako abuzywne niezależnie od tego, czy przyjmie się, że postanowienia te określają główne świadczenia stron, gdyż nie są wyrażone w jednoznaczny sposób. Wskazano, że przesądzające jest czy konsument na podstawie treści tych postanowień mógł oszacować kwotę, którą będzie musiał świadczyć w przyszłości (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11.02.2021 r. I Aca 646/20 z powołaniem wyroku SN z dnia 07.11.2019 r. IV CSK 13/19). Podobnie w wyroku z dnia 9 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku uznał, że wymóg wyrażenia warunku umownego prostym i zrozumiałym językiem oznacza, że w wypadku umów kredytowych instytucje finansowe muszą zapewnić kredytobiorcom informacje wystarczające do podjęcia przez nich świadomych i rozważnych decyzji. Innymi słowy, w przypadku umów kredytowych wymóg określenia głównego przedmiotu umowy językiem prostym i zrozumiałym odnosi się zarówno do wysokości zaciąganego zobowiązania, jak i wysokości spłacanego zobowiązania; w szczególności kredytobiorca w momencie zaciągania zobowiązania winien znać wysokość zaciąganego kredytu a nadto z treści umowy powinny wynikać wyrażone w prostym i zrozumiałym języku kryteria pozwalające na określenie przez konsumenta wysokości poszczególnych rat przewidzianych do spłaty w określonych terminach. Sąd wskazał, że nie wskazano precyzyjnie, na podstawie jakich kryteriów bank ustala kurs wymiany waluty obcej zarówno w momencie uruchomienia kredytu, jak i spłaty poszczególnych rat. W momencie podpisania umowy przeciętny, rozsądny konsument nie był w stanie stwierdzić, jak zostanie wyznaczony kurs CHF będący podstawą przeliczenia wypłaconej kwoty. Zapisy regulaminu

uniemożliwiają konsumentowi prawidłowe i jednoznaczne określenie wysokości raty, jaką powinien zapłacić bankowi, bądź jednoznacznych podstaw do jej ustalenia. Na podstawie zapisów umowy i Regulaminu, powodowie nie byli w stanie w sposób racjonalnie uzasadniony określić wysokości własnego zobowiązania, a tym samym ocenić skutków ekonomicznych wynikających z zawartej umowy kredytowej, a także ryzyka związanego z podpisaniem umowy. Przedmiotowa umowa w tym zakresie nie była jednoznacznie określona w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., pozostając w sprzeczności z wymogiem prostoty i jasności zapisów umownych które winny spełniać kryteria umożliwiające kredytobiorcy zrozumienie w pełni zapisów umowy i oszacować konsekwencje finansowe zawartej umowy. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 czerwca 2021 r. VAca 127/21).

W niniejszej sprawie na podstawie postanowień zawartych w umowie niewątpliwie nie było możliwe oszacowanie, jakie kwoty powodowie będą musieli świadczyć w przyszłości. Przeliczenie miało odbywać się według kursu ustalanego jednostronnie przez bank, a w umowie nie wskazano mechanizmu ustalania kursów. W umowie wprost wskazano, że zmiana wysokości kursu waluty ma wpływ na ostateczną wysokość spłaconego przez kredytobiorców kredytu. W związku z brakiem określenia w umowie sposobu (kryteriów) ustalania kursu nie można uznać aby postanowienia dotyczące przeliczania świadczenia powodów zostały sformułowane jednoznacznie. Postanowienia te podlegają zatem kontroli pod kontem abuzywności.

Stosownie do art. 69 ust. 1 ustawy z 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe (w brzmieniu obowiązującym w dacie zawarcia umowy z 1 lipca 2004 r.), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Stosownie do ust. 2 art. 69 prawa bankowego umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności: strony umowy, kwotę i walutę kredytu, cel, na który kredyt został udzielony, zasady i termin spłaty kredytu, wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany, sposób zabezpieczenia spłaty kredytu, zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu, terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych, wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje, warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

W chwili zawarcia umowy kredytu między powodami a bankiem (poprzednikiem pozwanego) prawo bankowe nie przewidywało literalnie możliwości udzielania kredytów

denominowanych i indeksowanych. Dopiero ustawą o zmianie ustawy - prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z 29 lipca 2011 r. (Dz. U. Nr 165, poz. 984), która weszła w życie 26 sierpnia 2011 r., dodano w art. 69 ust. 2 punkt 4a) zapis, zgodnie z którym umowa o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, powinna określać szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu. Ponadto do art. 69 dodano ust. 3, zgodnie z którym w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie. W tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku.

Brak jest ustawowej definicji kredytu indeksowanego. Przyjmuje się, że kredyt denominowany lub indeksowany do waluty obcej to kredyt udzielony w złotych polskich, którego kwota jest odnoszona do waluty obcej. Kredyt taki jest kredytem złotowym, z tym, że na skutek denominacji lub indeksacji, saldo kredytu wyrażane jest w walucie obcej, do której kredyt został denominowany lub indeksowany.

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że postanowienia zawierające uprawnienie banku do przeliczenia wpłacanych rat kredytu do waluty obcej odsyłające do tabel ustalanych jednostronnie przez bank traktowane być powinny jako kształtujące sytuację konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i zarazem rażąco naruszające jego interesy. Szeroko na ten temat wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 11 lutego 2021 r. powołując liczne orzecznictwo. Sąd wskazał, że nie budzi wątpliwości, że co do zasady dopuszczalne jest stosowanie mechanizmów indeksacji/denominacji to jednak w sytuacji, kiedy umowa nie nakład na bank żadnych graniczeń w zakresie określania kursów walut w tabeli banku, w umowie nie zostają określone w ogóle zasady ustalenia kursów i bank ma uprawnienie do dowolnego kształtowania kwoty kredytu podlegającego spłacie, a powodowie nie znajdują zasad kształtowania kursu, to postanowienia takie niewątpliwie są sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszają interesy konsumenta. Podniósł, że w świetle kolejnych wypowiedzi Sądu Najwyższego odwołujących się do orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, przyjęć można że ugruntowana jest ocena jako abuzywnych klauzul waloryzacyjnych odwołujących się do kursu waluty ustalanego przez kredytujący bank bez wskazania w umowie szczegółowych zasad jego

ustalania (por. np. wyroki SN z dnia 4 kwietnia 2019 r. III CSK 159/17, dnia 9 maja 2019 r. I CSK 242/18, z dnia 7.11.2019 r., IV CSK 13/19, LEX nr 2741776, z dnia 27 listopada 2019 II CSK 483/18, Lex nr 2744159, czy z dnia 11 grudnia 2019, V CSK 382/18) – wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11.02.2021 r. I Aca 646/20.

Sąd orzekający w pełni podziela to stanowisko. Nie jest dopuszczalne, aby postanowienia umowne dawały jednej ze stron uprawnienie do kształtowania według swojej woli zakresu obowiązków drugiej strony. Byłoby to sprzeczne z naturą stosunku zobowiązaniowego. (zob. SN w uchwale 7 sędziów z dnia 22 maja 1991 r., sygn. akt III CZP 15/91). W sytuacji, gdy oznaczenie świadczenia zostało pozostawione jednej ze stron, powinno być ono oparte na obiektywnej podstawie, nie zaś pozostawione do swobodnego uznania strony. W niniejszej sprawie umowa nie zawierała żadnych zasad odnośnie ustalenia kursu, kurs był ustalany jednostronnie przez bank, a powodowie nie znali zasad kształtowania kursu. Nie ma znaczenia czy kurs stosowany przez bank w trakcie trwania umowy nie odbiegł znacząco od kursu rynkowego ani w jaki sposób w rzeczywistości był ustalany. Zasadnie podnieśli powodowie, że nie ma znaczenia jaki sposób umowa w zakresie abuzywnych przepisów była w rzeczywistości wykonywana przez bank gdyż relewantnym dla oceny tego, czy dane postanowienie umowy jest niedozwolone jest stan z chwili zawarcia umowy (uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 20 czerwca 2018 r., III CZP 29/17, OSNC 2019/1/2, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 czerwca 2021 r. VAca 127/21). W związku z powyższym Sąd pominął wnioski dowodowe zmierzają do wykazania sposobu ustalenia kursu walut przez bank.

Nie zostały też dopełnione obowiązki informacyjne wobec powodów odnośnie ryzyka kursowego. W orzecznictwie podnosi się, że nie jest wystarczające ogólne poinformowanie konsumenta o ryzyku kursowym ale ryzyko to powinno zostać szczegółowo wyjaśnione konsumentowi, jak również jego wpływ na wysokość zobowiązania. Podnosi się, że Bank powinien przedstawić symulację wysokości rat przy założeniu wzrostu kursu CHF o przynajmniej kilkadziesiąt procent, przy jednoczesnej wyraźnej informacji, że taka możliwość również istnieje (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 czerwca 2021 r. V Aca 127/21). W niniejszej sprawie powodowie nie otrzymali przed zawarciem umowy takich informacji. Samo wręczenie powodom ogólnych informacji o ryzyku kursowym nie było wystarczające, w szczególności, że pracownik banku informował powodów, że kurs franka szwajcarskiego jest od lat stabilny i ryzyko kursowe jest niskie.

Niezasadny był zarzut pozwanego, że ustawa antyspreadowa uchyliła abuzywność postanowień kwestionowanych przez powodów. Szczegółowo wypowiedział się w tym

przedmiocie Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 9 czerwca 2021 r. Sąd wskazał, że wejście w życie przepisów art. 69 ust. 2 pkt 4a w zw. z art. 69 ust. 3 w zw. z art. 75b ustawy Prawo bankowe w zw. z art. 4 ustawy z dnia 29 lipca 2011 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 165, poz. 984) nie spowodowało, że postanowienia indeksacyjne utraciły abuzywny charakter w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. Zgodnie z art. 4 nowelizacji (ustawy antyspreadowej) "w przypadku kredytów lub pożyczek pieniężnych zaciągniętych przez kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ma zastosowanie art. 69 ust. 2 pkt 4a oraz art. 75b ustawy, o której mowa w art. 1, w stosunku do tych kredytów lub pożyczek pieniężnych, które nie zostały całkowicie spłacone - do tej części kredytu lub pożyczki, która pozostała do spłacenia. W tym zakresie bank dokonuje bezpłatnie stosownej zmiany umowy kredytowej lub umowy pożyczki". Przepisy te nie stwarzają jednoznacznych podstaw do przyjęcia, że ich przedmiotem regulacji były klauzule abuzywne oraz umowy z ich powodu nieważne, a celem - sanowanie tych, gdyż nie wspominają o tych wadliwościach ani nie regulują związanych z nimi rozliczeń wadliwości (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, LEX nr 2771344, por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17, LEX nr 2642144). Uzasadnione jest zatem twierdzenie, że wolą ustawodawcy było doprecyzowanie na przyszłość reguł ustalania kursu wymiany walut oraz nieodpłatne umożliwienie dokonywania spłat kredytu bezpośrednio w walucie obcej, oraz że miał on na względzie umowy ważne oraz klauzule dozwolone, choć podlegające doprecyzowaniu. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko, że nawet jeżeli intencją nowelizacji było konwalidowanie in gremio wszystkich umów kredytowych indeksowanych do waluty obcej lub denominowanych, to skutek taki nie mógł zostać w ten sposób osiągnięty. Przedmiotowa ustawa nie zawierała bowiem regulacji mogących zastąpić ewentualne klauzule abuzywne, a jedynie nakładała na banki ciężar dokonania ogólnie określonych, wymagających skonkretyzowania in casu zmian umowy. Samo zaś umożliwienie spłaty bezpośrednio w walucie obcej jest uzasadnione tylko w przypadku mechanizmu indeksacji skonstruowanego prawidłowo; nie jest natomiast rozwiązany problem dotyczący określenia kursu, po którym przeliczona została kwota kredytu oddawana do dyspozycji kredytobiorcy. Jeżeli natomiast chodzi o wskazaną w art. 4 zd. 2 ustawy antyspreadowej zmianę umowy kredytu, to mogłaby wywoływać skutek sanujący tylko wtedy, gdyby stanowiła wyraz następczej "świadomej, wyraźnej i wolnej" rezygnacji kredytobiorcy-konsumenta z powoływania się na abuzywność postanowienia (ewentualnie także nieważność umowy) i zgody na jego zastąpienie (ex tunc lub pro futuro) postanowieniem dozwolonym. Sąd

Apelacyjny wskazał, że podobne stanowisko wyraził także - w kontekście aneksów do umów kredytowych - TSUE w wyroku z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie C - 19/20, podkreślając, że "wykładni art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy dokonywać w ten sposób, że sąd krajowy jest zobowiązany do stwierdzenia nieuczciwego charakteru warunku umowy zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem, nawet jeśli warunek ten został zmieniony przez te strony w drodze umowy. Takie stwierdzenie pociąga za sobą przywrócenie sytuacji, w jakiej znajdowałby się konsument w braku warunku, którego nieuczciwy charakter zostałby stwierdzony, chyba że konsument poprzez zmianę nieuczciwego warunku zrezygnował z takiego przywrócenia w drodze wolnej i świadomej zgody, czego zbadanie należy do sądu krajowego". – wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 9 czerwca 2021 r. VAca 127/21S. Sąd orzekający w pełni podziela to stanowisko. Dla oceny abuzywności kwestionowanych postanowień umownych nie ma znaczenia, że regulamin został zmieniony w trakcie trwania umowy. Jak już wskazano oceny postanowień umowy pod kontem abuzywności dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy.

Dla oceny abuzywności postanowień umowy nie ma znaczenia czy powodowie uznawali w dacie zawarcia umowy kredyt za korzystny oraz z jakich przyczyn zakwestionowali sporne postanowienia. Nie ma też znaczenia jakie koszty poniósł bank w związku z zawarciem umowy ani czy w początkowym okresie umowa była dla powodów korzystniejsza niż kredyt złotówkowy. Jak już wskazano nie ma znaczenia sposób wykonywania umowy. Istotne jest jedynie czy postanowienia umowy były sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszały interes powodów. W tej sytuacji postanowienia te stanowią niedozwolone postanowienia umowne, nawet jeżeli powodowie początkowo uznawali umowę za korzystną i akceptowali ją.

Niezasadny był też zarzut, że powodowie mieli możliwość spłaty kredytu w bezpośrednio w walucie kredytu nie ponosząc z tego tytułu żadnych dodatkowych kosztów. Jak wynika z regulaminu takie postanowienie musiałoby być zawarte w umowie, a w niniejszej sprawie w umowie uregulowano, że spłata następować będzie złotych polskich i będzie przeliczana według kursu ustalonego przez bank. Powodowie na podstawie zawartej umowy nie mieli zatem możliwości spłaty kredytu w walucie obcej. Jak wynika z zeznań powodów nie byli też przed zawarciem umowy informowani o możliwości spłaty kredytu w walucie obcej. Powód przekonująco zeznał, że w umowie od razu powołany był rachunek prowadzony w PLN i nie była przedstawiana możliwość otworzenia rachunku walutowego celem spłaty kredytu w walucie obcej.

Kwestionowane postanowienia umowy stanowią zatem klauzule niedozwolone i nie wiążą powodów.

Zgodnie z art. 385¹ § 2 k.c. wobec ustalenia abuzywności klauzul, strony pozostałyby związane umową kredytu w pozostałym zakresie, pod warunkiem, że umowa mogłaby być wykonywana pomimo pozbawienia jej usuniętych z niej klauzul waloryzacyjnych. Usunięcie z przedmiotowej umowy kredytu kwestionowanych w pozwie klauzul umownych jako abuzywnych, prowadzi do nieważności umowy, bowiem nie ma możliwości jej wykonywania. Pozostałe w umowie zapisy nie dają bowiem podstaw do obliczenia wysokości rat, w których kredyt miałyby być spłacany.

W orzecznictwie ugruntowane jest stanowisko, że w przypadku stwierdzenia abuzywności postanowień dotyczących sposobu przeliczania świadczenia wpłaconego przez konsumenta według tabeli kursowych obowiązujących w banku nie jest możliwe zastąpienie przez sąd niedozwolonych klauzul np. średnim kursem waluty ogłaszany przez NBP (tak SN w wyroku z dnia 27.11.2019 r. III CSK 483/18).

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z 14 czerwca 2012 r. (C-618/10) stwierdził, że: "z brzmienia ust. 1 art. 6 dyrektywy 93/13/EWG wynika, że sądy krajowe są zobowiązane wyłącznie do zaniechania stosowania nieuczciwego warunku umownego, aby nie wywierał on obligatoryjnych skutków wobec konsumenta, przy czym nie są one uprawnione do zmiany jego treści. Umowa powinna bowiem w zasadzie nadal obowiązywać, bez jakiegokolwiek zmiany innej niż wynikająca z uchylecia nieuczciwych warunków, o ile takie dalsze obowiązywanie umowy jest prawnie możliwe zgodnie z zasadami prawa wewnętrznego.

Dyrektywa 93/13 zobowiązuje państwa członkowskie, jak wynika z jej art. 7 ust. 1 w związku z jej motywem 24, do zapewnienia stosownych i skutecznych środków "mających na celu zapobieganie stałemu stosowaniu nieuczciwych warunków w umowach zawieranych przez sprzedawców i dostawców z konsumentami". Należy zatem stwierdzić, że gdyby sąd krajowy mógł zmieniać treść nieuczciwych warunków zawartych w takich umowach, takie uprawnienie mogłoby zagrażać realizacji długoterminowego celu ustanowionego w art. 7 dyrektywy 93/13. Uprawnienie takie przyczyniłoby się bowiem do wyeliminowania zniechęcającego skutku wywieranego na przedsiębiorców poprzez zwykły brak stosowania takich nieuczciwych warunków wobec konsumentów, ponieważ nadal byłiby oni zachęceni do stosowania rzeczonych warunków wiedząc, że nawet gdyby miały one być unieważnione, to jednak umowa mogłaby zostać uzupełniona w niezbędnym zakresie przez sąd krajowy, tak aby zagwarantować w ten sposób interes rzeczonych przedsiębiorców". (zob. wyrok TSUE z

4 czerwca 2009 r. (C-243/08), wyrok TSUE z 15 marca 2012 r. (C-453/10), wyrok TSUE z 30 maja 2013 r., (C-397/11), wyrok TSUE z 21 stycznia 2015 r. (C-482/13)).

Nie jest też możliwe utrzymanie umowy kredytu poprzez jego przekształcenie w kredyt złotówkowy oprocentowany według stawki LIBOR. Wyeliminowanie ryzyka kursowego, charakterystycznego dla kredytu indeksowanego do waluty obcej i uzasadniającego powiązanie stawki oprocentowania ze stawką LIBOR, jest równoznaczne z tak daleko idącym przekształceniem umowy iż należy ją uznać za umowę o odmiennej istocie i charakterze. W takim wypadku wyeliminowanie postanowień niedozwolonych powoduje, że utrzymanie umowy w takim charakterze nie jest możliwe, co skutkuje jej całkowitą nieważnością (bezskutecznością). Jedynie w przypadku gdy wolą konsumenta jest utrzymanie umowy możliwe jest konwalidowanie tej czynności prawnej (wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 11.02.2021 r. I Aca 646/20, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.12.2019 r. V CSK 382/18, wyrok SN z dnia 22.01.2016 r. I CSK 1049/14, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r. III CZP 6/21).

W niniejszej sprawie powodowie nie wyrazili woli utrzymania umowy. Wręcz przeciwnie – zarzucili że umowa jest nieważna i potwierdzili, że zostały im wyjaśnione wszystkie konsekwencje uznania umowy za nieważną i akceptują je.

Nieważność umowy skutkuje obowiązkiem zwrotu świadczenia spełnionego przez kredytobiorców wobec pozwanego z tytułu zawartej umowy, na podstawie art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 k.c. Brak zastrzeżenia przez kredytobiorców zwrotu spełnianego świadczenia (rat kredytu) nie niweczył skuteczności roszczenia, gdyż jak wynika z art. 411 pkt 1 k.c. spełnienie świadczenia w wykonaniu nieważnej czynności prawnej rodzi obowiązek zwrotu, nawet jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie jest do tego zobowiązany.

Niezasadny był zarzut przedawnienia roszczenia. Odnośnie daty wymagalności roszczenia wypowiedział się szeroko Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 maja 2021 r. Sąd wskazał, że niedozwolone postanowienie umowne jest od początku z mocy samego prawa dotknięte bezskutecznością na korzyść konsumenta, który może udzielić następczo świadomej i wolnej zgodny na to postanowienie i w ten sposób przywrócić mu skuteczność z mocą wsteczną. Umowa staje się trwale bezskuteczna (nieważna) z chwilą kiedy należycie poinformowany konsument odmówi potwierdzenia umowy lub z chwilą upływu rozsądnego czasu do jej potwierdzenia. Świadczenie spełnione na podstawie umowy powinny być postrzegane jako świadczenia nienależne w rozumieniu art. 410 §2 k.c. Sąd Najwyższy wskazał również, że bieg terminów przedawnienia roszczeń restytucyjnych konsumenta nie może rozpocząć się zanim dowiedział się on o lub, rozsądnie rzecz ujmując, powinien się

dowiedzieć o niedozwolonym charakterze postanowienia. (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2021 r. III CZP 6/21). W niniejszej sprawie bieg terminu przedawnienia mógł rozpocząć się zatem najwcześniej w momencie zakwestionowania przez powodów spornych postanowień, podniesienia zarzutu nieważności umowy i żądania zwrotu spełnionego świadczenia, tj. w dniu 6 listopada 2019 r. Roszczenie nie uległo zatem przedawnieniu.

Powodowie wpłacili na rzecz strony pozwanej w związku z zawartą umową kwotę 153 173,12 zł. Zasadne było zatem żądanie zwrotu kwoty dochodzonej pozwem, jako części należnego świadczenia. W związku z powyższym Sąd uwzględnił powództwo w całości. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.p.c. Powodowie wezwali pozwanego do zapłaty pismem z dnia 6 listopada 2019 r., a zatem zasadne było żądanie zasądzenia odsetek od dnia 28 listopada 2019 r.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Na koszty poniesione przez powodów złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 1000 zł, koszt zastępstwa procesowego w kwocie 3600 zł i opłata od pełnomocnictwa 17 zł. Łącznie 4617 zł.

S/

1. Odnotować uzasadnienie.
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powodów za pośrednictwem portalu informacyjnego.
3. Kal 3 tygodnie z dow dor.

